

FM 2020/95 – FM 2020/93

19/5-2020

Malene Vahl Rasmussen

Forespørgselsdebat om, hvorledes vi sikrer en bredt funderet, overordnet strategi for håndtering af ny Corona-virus; sundhedsmæssigt, strategisk og økonomisk

(Medlem af inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet)

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan man kan optimere anvendelsen af vore ressourcer for at minimere Corona-krisens skadevirkning på landets økonomi.

(Siumuts Inatsisartut gruppe)

Vi er fra Demokraatit glade for at både Siumut og Samarbejdspartiet har ønsket at debattere den finanspolitiske del af coronakrisen.

Vi slap som land billigt fra sygdommen Covid-19, men vi risikerer at blive hårdt ramt af de økonomiske konsekvenser af virussen. Vores beredskab har vist sig at virke sundhedsfagligt. Nu skal vi ruste os til at kunne vise, hvordan vi økonomisk håndterer krisen.

Det er ikke bare en enkelt branche, der bliver ramt af Corona. Det er alle brancher, og det bliver det specielle ved denne økonomiske krise. Økonomisk Råd har forudset en større nedgang i væksten, end hvad vi så under finanskrisen, hvilket i sig selv er dybt foruroligende.

Jeg vil i denne forbindelse derfor takke Naalakkersuisut for at have arbejdet på at skulle holde hånden under de forskellige erhvervsdrivende som økonomisk lider et stort tab under denne tid. Men også tilføje at der er plads til forbedringer.

Befolkningen har vist ualmindelig påpasselighed i denne tid, og det vil vi fra Demokraatit gerne takke for.

Uanset om vi bliver hårdt ramt af Corona sygdommen eller ej, så bliver vi økonomisk hårdt presset. I værste tilfælde skal vi ud og låne penge og dermed stå i gæld for første gang siden 1989.

Vi kommer i finansudvalget og i Naalakkersuisut højst sandsynligt til at skulle ud at finde et trecifret millionbeløb.

Det er vigtigt, at erhvervslivet stadig står stærkt efter krisen for de er nøglen til at redde os på sigt, da det er dem der på sigt skal få kagen til at vokse igen.

Derfor mener vi at alt hvad der hedder "Nice to have" skal væk. Vi skal fokusere på "Need to have", men på en måde, så det offentlige stadig skal sørge for at kunne løfte deres opgaver og yde den nødvendige service overfor borgerne. Kort sagt skal vi tilbage og kigge på vores kerneopgave og sørge for at vi ikke bevæger os udover de rammer. Det er en gylden mulighed for at få skabt eller ændret strukturen og få omorganiseret sig til en mere effektiv organisation.

Vi mener fra Demokraatit, at det ikke må blive dyrere at være borger i landet, og pengene skal ikke hentes på skatter og afgifter.

Det er ikke kun hjælpepakkerne og sundhedsvæsenet vi skal finde penge til. Vi skal også finde penge til alle de afledte effekter af denne krise. I sådan en tid er det vigtigt at kunne vise handlekraft og påtage sig et ansvar. Derfor bliver vi nødt til at gå forrest og sikre os at regningen til den næste generation bliver så lille som muligt.

Store dele af samfundets hjul er gået fuldstændig i stå, og økonomien styrtbløder i store dele af verden, også i lande som ellers har en stærk økonomi.

Mange virksomheder som før Corona havde en god økonomi vil blive hårdt presset, da de mister en stor del af deres normale omsætning. Noget af det bliver kompenseret af det offentlige i form af tilskud, og lønudgifter bliver i det omfang det er muligt også kompenseret af det offentlige så længe nedlukningen varer, men det vil stadig betyde at mange må dreje nøglen om og lukke deres forretninger, en forretning de enten solidarisk eller personligt er hæftet på.

Men som min far plejer at sige, "Der er ikke noget der er så skidt at det ikke er godt for noget". Virksomheder; kig på jeres organisation, få overblik over jeres likviditet, få skåret ned på jeres omkostninger og lig en langsigtet strategi.

Vi er blevet dygtige til at bruge digitale løsninger. Lock Down har vist hvordan vi kan ansætte og arbejde digitalt. Virksomheder får nye forretningsmodeller. Vi må spørge os selv; hvad er det for en innovation der kan komme ud af det her?

Kriseledelse, kræver handling, hurtig handling. Man kan ikke vente med at træffe beslutninger til efter krisen, så derfor tester det også vores virksomheders styrker og svagheder, og man finder måske ud af at man kan lave en masse ting om uden at ændre i sin kerneaktivitet.

2020 sæsonen er væk. Brug sæsonen til at styrke jer selv og gøre landet klar til de nye lufthavne. Giv jeres virksomheder et markedsføringspift, så jeres brand skinner de kommende turister i øjnene, så vi har et land der er klar til at tage imod turister i høj kvalitet.

Om vi bliver ramt hårdt af sygdommen eller ej, så bliver det dyrt, da alle omkring os er ramt af krisen. Alle vores handelspartnere i og udenfor landet er ramt, uagtet om man er i detail-, produktions -eller servicebranchen.

Når Covid-19 er stoppet med at sprede sig, så vil økonomien i det offentlige og private forsætte med at styrtbløde i de fleste lande, også for landskassen og for grønlandske virksomheder, store som små.

Den grønlandske erhvervsstruktur er kendetegnet ved mange mindre virksomheder, og få meget store som helt eller delvist er ejet af Selvstyret.

Der er ingen tvivl om at det offentliges indblanding i denne akutte tid er altafgørende for mange

virksomheder og ansatte, men hvad det kommer til at betyde for den nationale- og den internationale økonomi på lang sigt er altafgørende for, hvordan vi kommer ud på den anden side af denne krise, sundhedsmæssigt men også økonomisk.

Det var Demokraternes foreløbige input til debatten.